

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ АГРОЕКОЛОГІЇ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«АСОЦІАЦІЯ АГРОЕКОЛОГІВ УКРАЇНИ»

Міжнародна науково-практична конференція

***ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЗБАЛАНСОВАНЕ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В
АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ***

***ENVIRONMENTAL SAFETY AND BALANCED
NATURE-USE IN AGROINDUSTRIAL
PRODUCTION***

Науковий збірник

КИЇВ

7–8 липня 2021 р.

УДК 63.002.2:504

Екологічна безпека та збалансоване природокористування в агропромисловому виробництві. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Україна, Київ, 7–8 липня 2021 р.) – К.: ДЦА, 2021. – 268 с.

У збірнику представлено матеріали конференції «Екологічна безпека та збалансоване природокористування в агропромисловому виробництві», в яких висвітлено результати досліджень з проблем екологічної безпеки аграрного виробництва у сучасних умовах, збалансованого природокористування, управління агроландшафтами та охорони навколишнього природного середовища тощо.

Матеріали подаються в авторській редакції

©Інститут агроекології і природокористування НААН, 2021

ЗМІСТ

Bilotil V. Analysis of the economic benefits of green building in the developed countries	9-11
Dursun S., Symochko L. Investigation of expectations for the agricultural production and food production sector affect of the COVID-19 virus pandemia and measures	12
Lishchuk A.M., Horodyska I.M., Draga M.V. Ecological risks in agrocenoses	13-14
Martynenko V., Moiseienko I.P. Hydrological network of Drevlyansky Nature Reserve	15-16
Tertychna O., Pinchuk V., Mineralov O. Ecological fundamentals formation of poultry products intensive production	16-18
Yaremko O.P. Ecological and economic levers of balanced development of the forest sector	18-20
Адамович І.В., Дубовий В.І. Еколого-економічна доцільність заміни камер штучного клімату на вегетаційні столи за прискороеного вирощування селекційного матеріалу зернових культур	21-23
Адамчук-Чала Н.І. Проксимальні системи зондування ґрунту і рослинного покриття	23-26
Бабікова К.О. Формування еколого-економічного механізму збалансованого розвитку рекреаційного туризму в контексті євроінтеграції	26-29
Борисенко Н.М., Кухнюк О.В., Глущенко Л.А. Концепція освітнього процесу з природничих дисциплін: історичний нарис	30-34
Боцула О.І., Головіна О.Л. Організаційно-економічний механізм управління лісовим господарством	34-36

Міжнародна науково-практична конференція
***ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЗБАЛАНСОВАНЕ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ***

Височанська М.Я., Щавінська А.Л. Аспекти розвитку низьковуглецевого землекористування	37-39
Воробйов В.І., Дубовий В.І. Особливості створення екстремальних природних умов при селекції озимих зернових культур на морозо- та зимостійкість	40-44
Гончар С.М., Шевченко Ю.В. Особливості розвитку тваринництва в Україні як передумова збалансованого розвитку	44-47
Горган Т.М., Туровнік Ю.А., Гаврилюк Л.В. Поширеність мікроміцетів роду <i>Alternaria</i> NEES. у насінневій мікобіоті сільськогосподарських культур	48-51
Грицак Л.Р., Дробик Н.М. Особливості моделі репатріації популяцій видів роду <i>Gentiana</i> L.	52-56
Грязних Є.Д. Забезпечення сталого розвитку сільськогосподарської діяльності підприємств	56-60
Гуменюк І.І., Левішко А.С., Ткач Є.Д., Дем'янюк О.С. Виділення та ідентифікація нових перспективних штамів <i>Mesorhizobium ciceri</i> , адаптованих до агрокліматичних умов України	60-63
Данькевич С.М. Роль лісової сертифікації у забезпеченні збалансованого землекористування	63-67
Дем'янюк О.С., Ткачик С.О., Шацман Д.О., Гайдар А.А. Тенденції застосування біологічних препаратів для рослинництва в Україні та світі	67-70
Дребот О. І., Олійник Г.Б. Перспективи розвитку сільських територій України в напрямку євроінтеграції	70-73
Заїка А.О. Запровадження ринку землі в Україні	74-77
Канак Л.А., Ромащенко В.В., Куцик Т.П. Деякі проблеми роботи з натуральними об'єктами в курсі фармакогнозії	77-81

Міжнародна науково-практична конференція
***ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЗБАЛАНСОВАНЕ
 ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ***

Кічігіна О.О., Цибро Ю.А., Черненко В.А., Душко П.М. Визначення методичних особливостей схожості насіння звіробою звичайного (<i>Hypericum perforatum</i> L.)	81-86
Ковалів О.І. Агроекологічні аспекти нової парадигми звершення земельної реформи в Україні	87-91
Коваль А.О. Сутність, особливості та структура бізнес-планування у спеціалізованих ягідних господарствах	91-93
Коніщук В.В., Шумигай І.В., Соломаха І.В., Чорнобров О.Ю. Створення науково-дослідної експозиційної колекції лікарських, ефіроолійних і рідкісних рослин України	94-99
Косовська Н.А., Бородай В.В. Біорізноманітність фітопатогенних грибів на насінні сої сортів Лія та Кассіді	100-102
Кривохижа Є.М. Використання стічних вод молочно-товарних ферм за вирощування озимої пшениці для технічних цілей	103-106
Крохтяк О.В., Ольхович С.Я., Гриник О.І. Визначення оцінки негативних екологічних впливів на землі сільськогосподарського призначення	106-111
Лазаренко В.І. Організаційно-економічний механізм екологічного маркетингу в органічному сільському господарстві	111-113
Ландін В.П., Жуковський О.В., Фещенко В.П., Захарчук В.А., Соломко В.Л. Щодо оцінки впливу лісових пожеж на стійкість і продуктивність соснових насаджень Житомирського Полісся	114-116
Лябах С.В. Вплив способів основного обробітку ґрунту та удобрення на питому активність цезію-137 в насінні соняшнику	117-119
Магдійчук А.П., Мудрак О.В. Синантропна флора андрійковецького піщаного кар'єру в умовах Центрального Поділля	120-121

Міжнародна науково-практична конференція
***ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЗБАЛАНСОВАНЕ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ***

Мороз В.В., Стасюк Н.М. Кліматостабілізуюче значення хвойних деревних порід Українських Карпат	121-124
Морозов О.Ф. Істинна цінність землі та її природних ресурсів – головна передумова збалансованого користування природними об'єктами в агросфері	124-128
Мосійчук І.І., Безноско І.В. Чисельність мікроміцетів ґрунту під посівом різних зернових культур	129-131
Мостов'як І.І., Мостов'як С.М. Видовий склад та структура шкідливого ентомокомплексу в агроценозах зернових культур Центрального Лісостепу України	132-134
Мудрак О.В., Андрусак Д.В. Оцінка рівня негативного впливу транспортної мережі на екосистеми НПП "Подільські Товтри"	134-138
Мудрак О.В., Щерблюк А.Л. Екологічнобезпечна організація території структурних елементів екологічної мережі Східного Поділля	138-148
Нестеренко В.В., Кухнюк О. В., Колосович М.П. Особливості роботи з екранними посібниками	148-152
Палапа Н.В., Єгорова Т.М., Нагорнюк О.М., Собчик В.Т. Основні проблеми, що виникають на шляху до євроінтеграції України (різні погляди)	152-157
Панченко Т.П., Черв'якова Л.М., Цуркан О.В. Екологічна оцінка фунгіцидів для захисту сої	157-160
Пиляк Н.В., Крутякова В.І., Нікіпелова О.М. Обґрунтування екологічного використання осадів стічних вод як добрива у сільському господарстві	160-165
Пінчук В.О., Дем'янюк О.С. Екологічні пріоритети у виробництві продукції тваринництва України для реалізації політики «European Green Deal»	165-170

Міжнародна науково-практична конференція
***ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЗБАЛАНСОВАНЕ
 ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ***

Сахарнацька Л.І. Основи розвитку рекреаційного туризму в умовах європейської інтеграції	171-174
Старовойтова Т.В. До питання придатності подових екосистем для оселення птахами в гніздовий період	175-178
Стецюк І.М., Борисенко Н.О., Нагорнюк Т.А. Генетична мінливість різновікових груп білого і строкатого товстолобів	178-182
Тараріко О.Г., Ільєнко Т.В., Кучма Т.Л., Білокінь О.А. Сучасні ризики опустелювання агроландшафтів України	182-184
Тимочко І.Я., Соломаха І.В. Особливості відтворення природного фіторізноманіття в штучно створених лісових насадженнях Північно-східного Лісостепу України	184-188
Тимочко І.Я., Шевчик В.Л., Соломаха В.А. Еколого-фітоценотичні особливості гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення «Озеро Журавлине» Сумської області	188-191
Ткач Є.Д., Шавріна В.І., Пилипчук Т.В., Стародуб В.І. Вплив антропогенних факторів на онтогенетичну структуру ценопопуляції <i>Pulsatilla bohemica</i> (Skalický) Tzvelev (<i>Ranunculaceae</i> Juss.)	191-195
Тонюк М.О., Бендасюк О.О. Органічне сільськогосподарське виробництво як перспективний вектор розвитку аграрного сектору економіки України	195-199
Тонюк М.О., Палапа Н.В. Розвиток сільських територій в Україні: екологічний та соціальний аспект	199-203
Фурдичко О.І., Палапа Н.В.1, Єгорова Т.М., Нагорнюк О.М., Тонюк М.О., Урушадзе Т.Ф. Сучасний стан і особливості агроекологічного моніторингу ґрунтів	203-207

Міжнародна науково-практична конференція
***ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЗБАЛАНСОВАНЕ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ***

Христецька М.В. Водні ресурси Шацького національного природного парку в сільськогосподарському виробництві	207-209
Цвігун В.О., Мазур С.О., Сус Н.П., Пилипчук Т.В. Моніторинг та біологічні властивості вірусу тютюнової мозаїки в агроценозах України	210-212
Цидик Н.М. Ефективність фертигаційних підживлень розсади картоплі (<i>in vitro</i>) для одержання якісного насінневого матеріалу	212-215
Шкарівська Л.І., Давидюк Г.В., Клименко І.І., Довбаш Н.І. Моніторинг компонентів довкілля в агроекосистемах Львівської області	215-219
Шумигай І.В., Коніщук В.В. Екологічний аудит у системі екологічного менеджменту	219-225
Черчик Л.М. Підходи до дослідження екологічної безпеки підприємства	225-229
Чоботько Г.М., Швиденко І.К., Райчук Л.А. «Зелена» економіка як запорука сталого розвитку Українського Полісся	229-233
Чорнобров О.Ю., Тимочко І.Я., Тимошенко Л.М. Лісотипологічні особливості насаджень липи дрібнолистої у межах Східного лісостепового лісомеліоративного району	233-237

**СИНАНТРОПНА ФЛОРА
АНДРІЙКОВЕЦЬКОГО ПІЩАНОГО КАР'ЄРУ
В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ПОДІЛЛЯ**

Магдійчук А.П.¹, Мудрак О.В.²

*¹Інституту агроекології і природокористування НААН України
Київ, Україна*

*²КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти»
Вінниця, Україна*

Формування рослинності в межах деастрованих земель є актуальним питанням для території Центрального Поділля. Через стійкий антропогенний вплив в межах великих площ ділянок, де велись кар'єрні розробки корисних копалин, характерним є процес синантропізації флористичного складу. Синантропні види здатні призвести до втрати типової флори, оскільки ці види здатні пригнічувати та витіснити природні елементи, формуючи нові рослинні угруповання [1].

Поява синантропних рослин прямо залежить від діяльності людини, а тому види класифікують за ступенем адаптації до антропогенних змін середовища: це автохтонна фракція (аборигенні види, які частково або цілком займають антропогенний екотоп) і аллохтонна фракція (адвентивні види, які походять з території за межами України) [2].

Поширення адвентивних видів залежить від продовження антропогенної діяльності на території кар'єрних розробок та від таких екологічних факторів, як доступність вологи, світловий режим, едафічні умови, температура тощо. За відношенням до світла, домінуючими є види-геліофіти, за відношенням до зволоженості – мезофіти, за відношенням до ґрунтових умов – мезотрофи, за відношенням до температурних змін – мезотерми. За класифікацією К. Раункієра [3], у видовому складі переважають геофіти і гемікриптофіти, за класифікацією І. Серебрякова – трав'яні полікарпіки [4].

Видовий склад адвентивної фракції, яка була нами ідентифікована в межах Андрійковецького піщаного кар'єру, включає в себе такі

види, як люцерна посівна (*Medicago sativa* L), полинь гірка (*Artemisia absinthium* L), золотарник канадський (*Solidago canadensis* L), будяк пониклий (*Carduus nutans* L), грицики звичайні (*Capsella bursa-pastoris* L), пастернак посівний (*Pastina casativa* L), щиряця загнута (*Amaranthus retroflexus* L), мак дикий (*Papaver rhoeas* L), стоколос польовий (*Bromus arvensis* L), клен ясенелистий (*Acer negundo* L), жовтушник дрібноцвітий (*Erysimum cheiranthoides* L), груша звичайна (*Pyrus communis* L), фіалка польова (*Viola arvensis* Murray).

Деякі з ідентифікованих видів володіють високою інвазійною здатністю, що потребує в подальшому спостереження за впливом цих видів на структуру і видовий склад рослинних угруповань кар'єру, дослідження місцезростань та ступінь натуралізації видів.

Список використаних джерел

1. Любінська Л.Г., Юглічек Л.С. Флора Хмельниччини: навчальний посібник. Хмельницький: ТзОВ «Поліграфіст», 2017. 240 с.
2. Мудрак О.В. Збалансований розвиток екомережі Поділля: стан, проблеми, перспективи: монографія. Вінниця: «СПД Главацька РВ», 2012. 914 с.
3. Горьшина Т.К. Экология растений: учеб. пособие. М.: Высшая школа, 1979. 368 с.
4. Серебряков И.Г. Экологическая морфология растений. Жизненные формы покрытосеменных и хвойных. М: Высшая школа, 1962. 379 с.

КЛІМАТОСТАБІЛІЗУЮЧЕ ЗНАЧЕННЯ ХВОЙНИХ ДЕРЕВНИХ ПОРІД УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ

Мороз В. В.¹, Стасюк Н. М.²

¹Поліській національний університет

Житомир, Україна

²Інститут агроєкології і природокористування НААН

Київ, Україна

Ліси є головним резервуаром біологічно зв'язаного вуглецю: містять до 500 млрд т, що становить $\frac{2}{3}$ його запасу в атмосфері. При утворенні 1 т абсолютно сухої ваги рослинної продукції зв'язується